

บทที่ ๕

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ในบทนี้จะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการสรุปผลการอภิปรายผลการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะได้นำเสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาของประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูที่นำมาใช้ในการจัดการห้องเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา
- เพื่อศึกษาพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
- เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

ประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อมุ่งศึกษาสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสงขลา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการหาความสัมพันธ์ (Correlational Research) ซึ่งมีวิธีการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นครูประจำชั้นและปฏิบัติการสอน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปี 3 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสงขลา 477 โรงเรียน จำนวน 1,780 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูประจำชั้น และปฏิบัติการสอน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปี 3 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสงขลา จำนวน 327 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับครูประจำชั้นและ ปฏิบัติการสอน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปี 3 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็น ผู้ประเมิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจ รายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการสื่อสารของครู เป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 7 ระดับ จำนวน 52 ข้อ ประกอบด้วย

การสื่อสารในด้านการฟัง จำนวน 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .720

การสื่อสารด้านการพูด จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .670

การสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูด จำนวน 14 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .743

โดยในภาพรวมทั้งฉบับ จำนวน 52 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .711

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของ นักเรียนประถมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 7 ระดับ จำนวน 39 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .805

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสangkhla จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาสangkhla ทั้ง 3 เขต

3.2 สร้างแบบสอบถามถึงผู้บริหารของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของและช่างເກอ เพื่อขอความร่วมมือให้ครุที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสangkhla ทั้ง 3 เขต ช่วยในการนำส่ง

3.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสangkhla ทั้ง 3 เขต

3.4 ติดตามแบบสอบถามในกรณีที่ได้ไม่ครบตามเป้าหมายด้วยตนเอง และส่งจดหมายพร้อมแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ โดยจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 327 ชุด ได้รับคืน 327 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถนำมาทำการวิเคราะห์ได้ทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม “ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว จึงนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกเป็น เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการสอน และระดับชั้นที่สอน

4.2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประสิทธิภาพในการสื่อสารของครู และพฤติกรรมความมีระเบียนวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

4.3 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระ (การสื่อสารของครูในห้องเรียน) กับ ตัวแปรตาม (พฤติกรรมความมีระเบียนวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา) แล้วทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ (Multiple Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระ (การสื่อสารของครูในห้องเรียน) กับ ตัวแปรตาม (พฤติกรรมความมีระเบียนวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา) แล้วทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยเดลต้า ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูใน การจัดการห้องเรียน

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในการใช้การสื่อสารของครู ซึ่งมองในภาพรวมพบว่าอยู่ใน การปฏิบัติที่เกี่ยวกับการใช้การสื่อสารของครูอยู่ในระดับค่อนข้างบ่ออย มีค่าเฉลี่ย 5.16 และเมื่อพิจารณา จำแนกเป็นรายข้อพบว่าระดับการปฏิบัติของการใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครูมีความต่างกันอย่างมี ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.74 - 6.30

การสื่อสารของครูในด้านการการฟัง จากผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมด้านการฟังผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับบ่ออยครึ่ง และก่อนข้างบ่ออยครึ่ง พฤติกรรมการสื่อสาร ด้านการฟังที่ดีที่ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับกลางอยู่ครึ่ง ได้แก่ ครูแสดงความสนใจในสิ่งที่นักเรียนพูดด้วย การแสดงออก เช่น พยักหน้า เมื่อนักเรียนเล่าเรื่องของตนให้ฟัง ครูตั้งใจฟังเรื่องต่างๆที่นักเรียนในห้อง ทุกคนแล้ว ส่วนการสื่อสารที่ดีซึ่งเป็นสิ่งที่ครูควรปฏิบัติตาม มีการปฏิบัติไม่มาก ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติ ยังไม่สูงเท่าที่ควร ได้แก่ เมื่อนักเรียนพูดว่าไม่ชอบทำงานกับเพื่อนคนหนึ่งครูจะพูดกับนักเรียนโดยใช้ คำพูดที่เป็นการสอบถามความรู้สึกของนักเรียน ส่วนการสื่อสารในด้านการฟังที่เป็นพฤติกรรมที่ครูไม่ ควรปฏิบัติตาม มีการปฏิบัติอยู่พอสมควร ได้แก่ ครูรับฟังเรื่องราวหรือปัญหาของนักเรียนในขณะที่ ตรวจการบ้านหรือทำงานอย่างอื่น และเมื่อนักเรียนพูดว่าทำการบ้านไม่ได้จริงไม่ได้ส่งการบ้าน ครูจะพูด ในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์ด้านนักเรียน

การสื่อสารในด้านการพูด โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการปฏิบัติค่อนข้าง บ่ออยครึ่ง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับบ่ออยครึ่ง และก่อนข้างบ่ออยครึ่ง การสื่อสารด้านการพูดที่ดีที่ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับป้อยครึ่ง ได้แก่ เมื่อนักเรียนประพฤติดีในสิ่งที่ ถูกต้องครูจะพูดให้กำลังใจ และในการพูดกับนักเรียนครูจะใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย ส่วนการสื่อสารด้าน การพูดในด้านที่ดี เป็นเรื่องที่ครูควรปฏิบัติ แต่ครูยังมีการปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร ได้แก่ พฤติกรรมการ สื่อสารด้านการพูดในข้อที่ว่า เมื่อนักเรียนเข้าห้องเรียนโดยไม่ขออนุญาตครูจะใช้คำพูดที่เป็นการอาอก ให้นักเรียนรู้สึกความรู้สึกของครู ส่วนการสื่อสารในด้านการพูดซึ่งเป็นสิ่งที่ครูไม่ควรปฏิบัติตาม มี การปฏิบัติอยู่พอสมควร ได้แก่ เมื่อนักเรียนคุยกันในขณะที่กำลังสอนครูจะพูดกับนักเรียนโดยใช้ คำสั่งให้นักเรียนหยุด เมื่อนักเรียนสองคนคุยกันในเวลาเรียนครูจะพูดกับนักเรียนโดยการชี้พื้นที่ให้ นักเรียนหยุดพูดกันนั้น เมื่อนักเรียนไม่ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จครูจะพูดกับนักเรียน โดยใช้การชี้พื้นที่ให้หน้าครูเพื่อให้หน้าครูลงมือทำ และการสื่อสารในด้านการพูดที่ไม่ควรใช้ แต่มีการปฏิบัติในระดับ ก่อนข้างบ่ออย ได้แก่ เมื่อนักเรียนเข้าห้องชั้นครูจะพูดกับนักเรียนในลักษณะที่เป็นการตั้งคำถาม

การสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างป่วยครึ้ง และเมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่จะมีการปฏิบัติอยู่ในระดับบ่อยครั้งและค่อนข้างบ่อยครั้ง ซึ่งการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูดที่ดีที่กรุณามีการปฏิบัติอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ได้แก่ ครูจะใช้สายตาภาระไปทั่วห้อง ในขณะที่สอนหรือให้นักเรียนทำงาน และครูจะแสดงท่าทางที่แสดงออกถึงความสนใจในการทำงานของนักเรียนอย่างเท่าเทียมกันทุกคน ส่วนการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดในด้านที่ไม่ควรใช้แต่ครูยังมีการใช้อุปกรณ์สมการ ได้แก่ ครูจะแสดงสีหน้าขึ้มแย้มเวลาเดือนให้นักเรียนทำงานของตน และเมื่อนักเรียนพูดจาด้วยคำที่ไม่สุภาพครูจะใช้การจ้องตามเพื่อแสดงถึงความไม่พอใจ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อยครั้ง

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ในภาพรวมมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.69 และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายชื่อพบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.61 - 5.71 ส่วนใหญ่จะเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนมีระเบียบวินัยมาก และค่อนข้างมาก

พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติและนักเรียนมีระดับความมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนเข้าสู่ห้องเรียนทันตามเวลาที่กำหนด นักเรียนมีการขออนุญาตก่อนจะออกไปปั่นน้ำชาหรือไปห้องน้ำในขณะที่ครูกำลังสอน

พฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติแต่นักเรียนยังมีการปฏิบัติอยู่ ได้แก่ นักเรียนได้ลูกจากโต๊ะของตนเองแล้ววิ่งอย่างรวดเร็วเพื่อไปริบบิ้งแบบฝิกหัดของวันก่อนซึ่งได้รับการตรวจจากครูแล้ว นักเรียนวิงค์ลับที่นั่งของตนเองอย่างรวดเร็วเมื่อรับแบบฝิกหัดของวันก่อนที่ได้รับการตรวจจากครูแล้ว นักเรียนหลานคนรีบวิ่งไปหาครูพร้อมส่งเสียงแสดงความต้องการเพื่อขอเป็นผู้ช่วยในการแขกอุปกรณ์ ประกอบการสอนให้แก่เพื่อนนักเรียน นักเรียนหันไปคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน นักเรียนจดบันทึกอย่างตึงใจขณะที่ครูกำลังถ่ายทอดความคิดเห็นกับเพื่อน นักเรียนพูดรบเร้าเพื่อเสนอตัวขอตอบคำถามของครู นักเรียนจะเข้าไปลื้อันโต๊ะของครูเมื่อต้องการความช่วยเหลือในรายบุคคล นักเรียนพูดคุยกันเสียงดังขณะทำงาน นักเรียนด้วยกันจนกว่าจะถึงเวลาที่กำหนดส่ง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครู กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการสื่อสารในแต่ละด้าน คือ การฟัง การพูด และการสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูด กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา จากผลการวิจัย พบว่า การสื่อสารในด้านการฟังและ การพูด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วน การสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูดของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .227, .166 และ .110 ตามลำดับ

ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูในด้าน การฟัง การพูด และการสื่อสาร โดยไม่ใช่คำพูด กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ (R) เท่ากับ .235 และตัวแปรอิสระ(X) คือ ประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา (Y) เท่ากับ .055 กิตเป็นร้อยละ 5.5

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครู กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา และเพื่อที่จะศึกษาว่า ประสิทธิภาพในการสื่อสารของครู (ตัวแปรอิสระ) สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน (ตัวแปรตาม) ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจที่สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกยาระดับของประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูที่นำมาใช้ในการจัดการห้องเรียน

จากการวิจัยพบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครูส่วนใหญ่มีการปฏิบัติดือดูในระดับง่อก่อน และค่อนข้างง่อก่อน นั่นแสดงให้เห็นว่า ครูมีประสิทธิภาพในการสื่อสารที่คือพอสมควร ซึ่งสาเหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการมีประสบการณ์ในการสอนค่อนข้างมาก พบกับปัญหาต่างๆ ของนักเรียนในหลายรูปแบบ จึงทำให้มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการใช้การสื่อสารกับนักเรียน

มากพอสมควร แต่จากผลการวิจัยที่ปรากฏออกมายังเห็นได้ว่ายังมีผลต่อการสื่อสารบางด้านที่ครุศาสตร์บัณฑิต แต่ยังมีการปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยไม่มากในข้อนี้ และบางพหุติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติแต่ยังมีการปฏิบัติอยู่พอสมควร ดังจะจำแนกเป็นรายด้านได้ดังไปนี้

1.1 การสื่อสารในด้านการฟัง การฟังที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ครุศาสตร์ต้องยังชีวิตร่วมกันเพื่อให้การจัดการห้องเรียนเป็นไปด้วยความเรียบเรื่อย จากการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการสื่อสารของครุในด้านการฟังอยู่ในระดับดี แต่มีการสื่อสารที่มีความสำคัญในบางข้อครุยังมีการปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร โดยมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติอยู่ในระดับบางครั้ง ได้แก่ เมื่อนักเรียนพูดว่าไม่ชอบทำงานกับเพื่อนคนหนึ่งครุจะพูดกับนักเรียนโดยใช้คำพูดที่เป็นการสอบถามความรู้สึกของนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 มีระดับการปฏิบัติดีบ้างครั้ง ซึ่งการที่ครุฟังนักเรียนถึงปัญหาที่นักเรียนกำลังประสบ แล้วในขณะที่ฟังครุก็จะมีการสอบถามถึงความรู้สึกของนักเรียนเป็นการกระทำที่สามารถทำให้นักเรียนรู้ว่าครุมีความสนใจในปัญหาของนักเรียน มีความตั้งใจในการรับฟัง อันเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถสังเกตและรับรู้ได้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ระบายน้ำเสียงที่อยู่ในใจ จะทำให้ครุสามารถตีแผ่วิธีการในการจัดการกับปัญหาได้ ซึ่งถ้าครุไม่ได้ปฏิบัติกล่าวถือไม่มีการสอบถามนักเรียนถึงความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทำการแก้ปัญหาโดยการใช้อ่านจากในกระบวนการบังคับให้ทำ อาจจะส่งผลให้นักเรียนไม่ความสุขในการเรียนและไม่มีความตั้งใจในการทำกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวไว้ว่า การฟังอย่างตั้งใจของครุโดยมีการสอบถามถึงความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อเหตุการณ์หรือปัญหาที่พน เป็นการยอมรับการแสดงออกทางอารมณ์หรือความคิดเห็นของนักเรียน โดยครุแสดงออกกว่าตั้งใจฟังสอบถามความรู้สึกของเหตุการณ์นั้น เพื่อกำชับให้นักเรียนพูดคุย บางครั้งนักเรียนอาจจะหาทางแก้ปัญหาของตนเองได้ในที่สุด

ส่วนการสื่อสารในด้านการฟังที่เป็นพหุติกรรมที่ครุไม่ควรปฏิบัติแต่ยังมีการปฏิบัติอยู่พอสมควร ได้แก่ ครุรับฟังเรื่องราวหรือปัญหาของนักเรียนในขณะที่ตรวจการบ้านหรือทำงานอย่างอื่น มีค่าเฉลี่ย 3.93 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับบางครั้ง และเมื่อนักเรียนพูดว่าทำการบ้านไม่ได้จึงไม่ได้ส่งการบ้าน ครุจะพูดในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์ตัวนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 5.00 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติก่อนเข้าห้องน้ำบ่อยครั้ง การสื่อสารสารใน 2 ข้อนี้ เป็นสิ่งที่ครุไม่ควรปฏิบัติ เนื่องจาก การรับฟังเรื่องราวหรือปัญหาของนักเรียน ครุควรหาเวลาที่เหมาะสมในการรับฟัง การที่ครุใช้เวลาที่กำลังตรวจสอบการบ้านหรือทำงานอย่างอื่นพร้อมกับฟังนักเรียนไปด้วย ในบางครั้งอาจจะไม่มีสมาธิในการฟังเท่าที่ควร ครุจะไม่มีใจด้วยกับสิ่งที่ได้ฟัง ส่งผลให้ไม่สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องและอาจส่งผลให้นักเรียนไม่хотากเล่าเรื่องๆ ตามให้ครุฟัง เพราะคิดว่าครุไม่สนใจที่จะฟังอย่างแท้จริง ส่วนการพูดของครุที่เป็นการวิเคราะห์ตัวนักเรียนก็เป็นการกระทำที่ไม่ควรปฏิบัติ ซึ่งครุควรพูดในสิ่งที่เกี่ยวกับ

งานที่นักเรียนปฏิบัติหรือทำทางให้นักเรียนแก้ปัญหาของตนเอง การที่ครูจะวิเคราะห์นักเรียนจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความไม่เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีกับครูส่งผลเสียต่อการสร้างสมัพนธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนคนดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กินอทต์ (Ginott ข้างต้นใน Charles, 2540 : 53-54) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพูดที่เป็นการวิเคราะห์หรือวิจารณ์ตัวนักเรียนเป็นการสื่อสารที่ไม่ตรงประเด็น เป็นการพูดกระทบต่อเรื่องส่วนตัวหรือลักษณะส่วนตัวของนักเรียนที่ไม่เกี่ยวกับสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นเป็นการทำลายความสามารถในสิ่งต่างๆของนักเรียน ถ้านักเรียนได้ฟังบอยอาจทำให้เขาเชื่อและปฏิบัติตาม เช่นนี้ การวิเคราะห์ การตราหน้า ว่ากล่าวคนอื่น ไม่เคยเปิดทาง ส่วนแห่งความคิดและไม่ช่วยในการพัฒนาความสามารถเชิงออกงานและผลลัพธ์ต่างๆให้เกิดขึ้นในคนผู้นั้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการสื่อสารในด้านการพัฒนาของครูกับนักเรียนครูต้องไม่ใช่สิ่งที่จะเป็นอุปสรรค กับการพูดหรือการเล่าของนักเรียน การวิจารณ์ตัวนักเรียนแทนที่จะพูดถึงสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติจะไม่เป็นผลดีทึ่งกับตัวนักเรียน และยังส่งผลเสียในด้านการสร้างสมัพนธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนอีกด้วย

1.2 การสื่อสารด้านการพูด การพูดที่มีประสิทธิภาพที่ครูนำมาใช้ในการจัดการห้องเรียน เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการต่างๆของห้องเรียน จากการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในด้านการพูดของครูอยู่ในระดับที่ดีพอใช้ แต่ถ้าจะกล่าวถึงการสื่อสารทั้ง 3 ด้าน การสื่อสารในด้านการพูดเป็นด้านที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด ซึ่งการพูดที่ถือว่าเป็นด้านที่ดีและมีความจำเป็นที่ครูต้องปฏิบัติ แต่ยังมีการปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร ได้แก่ ข้อที่ว่า เมื่อนักเรียนเข้าห้องเรียนโดยไม่ขออนุญาตครูจะใช้คำพูดที่เป็นการบอกให้นักเรียนรู้ถึงความรู้สึกของครู ซึ่งการพูดของครูในด้านนี้ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสื่อสารในห้องเรียน เพราะในบางครั้งนักเรียนจะไม่รู้ว่า พฤติกรรมที่ตนเองทำลงไปนั้นส่งผลต่อผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนอย่างไรบ้าง ดังที่ วารี ชาวนธรรม (2528 : 58) ได้กล่าวไว้ว่า “ในบางครั้งเด็กจะไม่รู้ว่าพฤติกรรมที่เขากำราทำไปนั้นก่อให้เกิดปัญหากับผู้อื่นอย่างไร จึงต้องนำปัญหาเหล่านี้มาถูกกันว่าสิ่งที่เขาทำลงไปนั้นส่งผลต่อผู้อื่นอย่างไรบ้าง” ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องบอกให้นักเรียนรู้ถึงผลที่เกิดจากพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ และเมื่อนักเรียนรู้ว่าการกระทำนั้นทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนก็จะมีการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองได้ ครูจึงต้องใช้การพูด โดยการบอกให้นักเรียนทราบว่าพฤติกรรมที่เขากำราทำในนั้นส่งผลต่อผู้อื่นอย่างไร เพื่อทำให้นักเรียนรู้สึกตัวและหวังวิธีการในการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กินอทต์ (Ginott, 1972 ข้างต้นใน พรรภี ช.เชนจิต, 2545 : 327) ได้กล่าวไว้ว่า ในห้องเรียนถ้าครูเผชิญกับปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียนครูต้องหวังวิธีการแก้ไข โดยการบอกให้นักเรียนทราบว่า ครูรู้สึกอย่างไรกับพฤติกรรมนั้น ซึ่งเป็นการทำให้นักเรียนได้ทราบถึงการกระทำ

ของตนเองว่าสร้างปัญหาให้กับผู้อื่น ซึ่งจะเป็นผลให้นักเรียนทางทางปรับปรุงตนเองโดยที่ครูไม่ต้องทำ

กอร์ดอน (Gordon, 1974 อ้างถึงใน พวรรณี ช. เชนจิต, 2545 : 328) กล่าวไว้เกี่ยวกับการสอน
ความรู้สึกของครูให้นักเรียนรู้ว่า เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือกระทำผิดระเบียบวินัย
ต่างๆ ในห้องเรียน ครูควรใช้การสื่อสารที่เป็นการสอนความรู้สึกของครู เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการกับ^ก
พฤติกรรมของตนเอง แทนที่จะ責备 ออกคำสั่ง ลงโทษหรือวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับลักษณะนิสัย^น
ส่วนคัวของนักเรียน ครูควรสอนหรืออธิบายให้นักเรียนฟังว่า เหตุใดครูจึงโกรธหรือไม่พอใจ เพื่อให้
นักเรียนหาทางปรับพฤติกรรมของตนเองให้ถูกต้อง และ คูนิน (Kounin, 1970 อ้างถึงใน สุรังค์^ศ
โภคธรรมกุล, 2541: 432) ยังได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้อ่านง่ายสอดคล้องกันว่า เมื่อกิจกรรมที่ก่อขึ้นความ
สงบของห้องเรียนคือความบกอกให้นักเรียนทราบ แต่กระบวนการให้ชัดว่า นักเรียนแสดงพฤติกรรมอะไร^ก
และไม่เหมาะสมอย่างไร ครูจะต้องแนะนำให้นักเรียนหยุดกระทำและแนะนำนักเรียนว่าการกระทำอย่างไร^น
ต่อไป รวมทั้งอธิบายให้เด็กฟังว่าทำไม่ต้องหยุดแสดงพฤติกรรมนั้น

ส่วนการสื่อสารในด้านการพูดซึ่งเป็นสิ่งที่ครูไม่ควรปฏิบัติ แต่ยังมีการปฏิบัติต่ออยู่ ได้แก่ เมื่อนักเรียนคุยกันในขณะที่กำลังสอนครูจะพูดกับนักเรียนโดยใช้คำสั่งให้นักเรียนหยุด เมื่อมีนักเรียนคุยกันในเวลาเรียนครูจะพูดถ้านักเรียนโดยการญี่ปุ่นให้นักเรียนหยุดพฤติกรรมนั้น และเมื่อนักเรียนไม่ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดครูจะพูดกับนักเรียนโดยใช้การญี่ปุ่นเพื่อให้ นักเรียนลงมือทำ ซึ่งการสื่อสารทั้ง 3 ข้อนี้มีการปฏิบัติต่ออยู่ในระดับบางครั้ง และการสื่อสารในด้านการพูด ที่ไม่ควรใช้แม้จะมีการปฏิบัติในระดับค่อนข้างถ่อง ได้แก่ เมื่อนักเรียนเข้าห้องชั้นห้องเรียนจะพูดกับนักเรียนใน ลักษณะที่เป็นการตั้งคำถาม ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ครูไม่ควรปฏิบัติ เพราะเมื่อนักเรียนปฏิบัติในเรื่องที่ผิด ระเบียบทองห้องเรียน แล้วครูตั้งคำถามว่า “ทำไม” จะเป็นการทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าตนเองผิด เป็นการลดความเชื่อมั่นในตัวเองของนักเรียนลง และการปฏิบัติตั้งกล่าวไม่ว่าจะเป็นการญี่ปุ่นใช้คำสั่ง การตั้งคำถาม วิธีการเหล่านี้ถือว่าเป็นคำพูดที่เป็นอุปสรรคของครูในการสื่อสารกับนักเรียน การกระทำ เหล่านี้จะไม่ถือให้เกิดการแก้ปัญหาตามมา การญี่ปุ่นหรือการใช้คำสั่ง จะทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าครูมี อำนาจเหนือกว่าตนเอง ครูอาจใช้อำนาจ ซึ่งจะส่งผลให้ไม่เกิดการแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนใน ระยะยาวได้ เมื่อครูใช้คำสั่งหรือญี่ปุ่นจะทำให้สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้ในขณะนั้น เพื่อนั้น แต่ต่อไปนักเรียนก็จะปฏิบัติอีก ทำให้นักเรียนไม่เกิดวินัยในตนเอง และนอกจากนั้นยังส่งผลให้ เกิดพฤติกรรมต่อศัลย์หรือลองดีของนักเรียนตามมา ดังที่ กอร์ดอน (Gordon, 2534 : 131) ได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสาร โดยการใช้คำสั่งหรือการญี่ปุ่น การใช้การสื่อสารทางเดียว เป็นวิธีการที่เร็วในการที่จะสนับ

ความต้องการของครู แต่จะไม่ก่อให้เกิดผลดีในการสื่อสารให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพราการสื่อสารดังกล่าวจะແ geg ด้วยความหมายว่า ครูเป็นใหญ่กว่าและนักเรียนต้องทำตามที่ครูสั่งซึ่งมักจะทำให้นักเรียนเกิดการต่อต้านหรือถ้านักเรียนยกตัวมาที่จะมีจตุคดีในไปในทางลบ และนอกจากนั้น กินอท์ (Ginott, อ้างถึงใน Charles, 2543 : 50) ยังได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องการใช้การชูหือรือใช้คำสั่งของครูกับนักเรียน ไว้อย่างสอดคล้องกันว่า มีบอยครั้งที่ผู้ใหญ่ดื่มสารกัญเด็กโดยใช้ข้อความที่ขาดสติ ทำให้เกิดไม่ไว้วางใจ ทำให้เกิดการปฏิเสธความรู้สึกหรือสิ่งที่ผู้ใหญ่รับรู้ ข้อความที่ขาดสติของผู้ใหญ่ได้แก่ การทราบหน้า การออกคำสั่ง การชู สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กไม่ยอมรับความรู้สึกของผู้ใหญ่ที่มีต่อเขาและเด็กจะรับไม่ได้ที่ผู้ใหญ่คิดกับเขาเช่นนั้น โดยได้กล่าวถึงวิธีในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ไว้ว่า ครูควรบอกนักเรียนว่า เขาควรทำอะไร แทนที่จะพูดถึงสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1.3 การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด เป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน ในห้องเรียน นอกเหนือจากการใช้การฟังและการพูดที่มีประสิทธิภาพแล้วการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดของครูจะต้องใช้อย่างถูกต้องจึงจะมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดของครูอยู่ในระดับดี โดยจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติของการสื่อสาร โดยไม่ใช้คำพูดของครูอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อยครั้ง แต่ยังมีการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดของครูในบางข้อที่ไม่ควรปฏิบัติแต่ยังมีการปฏิบัติอยู่พอสมควร ได้แก่ ครูจะแสดงสีหน้ายิ้มแย้มเวลาเดือนให้นักเรียนทำงานของตน เมื่อนักเรียนพูดจาด้วยคำที่ไม่สุภาพครูจะใช้การจ้องตาเพื่อแสดงถึงความไม่พอใจ ซึ่งทั้งสองข้อนี้ การปฏิบัติก่อนข้างบ่อยครั้ง สาเหตุที่ครูไม่ควรใช้การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดในลักษณะนี้เนื่องจาก การที่ครูเห็นนักเรียนปฏิบัติในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียน แล้วเดือนนักเรียน โดยมีสีหน้ายิ้มแย้ม จะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าครูไม่อาจริง ครูเดือนเล่นๆ สิ่งที่ครูควรปฏิบัติในการเดือนนักเรียน คือ ครูต้องแสดงสีหน้ายั่วๆ ท่าทางเจ้าจริงเจ้าจังในการที่จะจัดการก้าวไปหนานี้ ต้องแสดงให้นักเรียนรู้ว่าครูอาจริง และการจ้องตาของนักเรียนเพื่อแสดงความรู้สึกไม่พอใจของครูถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีกับนักเรียน และเป็นการแสดงให้เห็นว่าครูใช้ารณ์ในการแก้ปัญหา เช่น วิธีการที่ครูควรทำ คือ การจ้องตาของนักเรียนที่เป็นการแสดงให้นักเรียนเห็นว่าครูรู้และเห็นในพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมา ถ้านักเรียนยังไม่เลิกปฏิบัติก็จะให้ไว้การอื่นที่ไม่ใช่การชูหือรือบังคับนักเรียน มาใช้ในการแก้ปัญหาต่อไป

จากผลการวิจัยดังกล่าว สาเหตุที่ทำให้ครูยังไม่มีการปฏิบัติในพฤติกรรมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพบางข้อดังกล่าว อาจมีผลมาจากครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้การสื่อสารในการจัดการห้องเรียนทำที่ควร ซึ่งจากการสัมภาษณ์ครูซึ่งปฏิบัติการสอนในระดับประถมศึกษา ถึง

สาเหตุของการไม่ปฏิบัติของครูในการใช้การตือสารที่มีประสิทธิภาพบางข้อดังกล่าว โดยมีผู้กล่าวว่า การตือสารในบางข้ออย่างเช่น การรับฟังนักเรียนเด่าเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ในขณะที่กำลังทำงานอย่างอื่นในงานครั้งมีความจำเป็นเนื่องจากนักเรียนในห้องเรียนมีจำนวนมาก และเพื่อให้ใช้เวลาที่อยู่ในห้องเรียนได้อย่างเต็มที่เมื่อจากมีภาระงานมาก (เรืองไร พดุงศักดิ์, 2548 : สัมภาษณ์)

และนอกจากนั้นยังมีผู้กล่าวเดียวกัน การตือสารกับนักเรียนที่ต้องใช้การบูรหรือการตักเตือนไว้ว่า ในบางครั้งการบูรก็เป็นเรื่องจำเป็นต้องทำกันเพื่อให้นักเรียนกลัว และลงมือทำงานของตน ส่วนการตักเตือนก็เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำเมื่อนักเรียนเรียนกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ก็จำเป็นด้อง มีการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนเป็นเรื่องธรรมชาติ (ผ่อง จันโท, 2548 : สัมภาษณ์)

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

จากการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสงขลา ภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่ครูและผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก อาจเนื่องมาจากการบูรบีบวินัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นกับคนทุกคนในสังคม ซึ่งเป็นที่อยู่รวมกันของคนจำนวนมาก การบูรฝังระเบียบวินัยซึ่งมีความริเริ่มตั้งแต่ในวัยเรียน จากการเข้าใจสิ่งของครูผู้สอนคังกั่วอาจมีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ระดับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

จากการพิจารณาถึงผลการวิจัยเป็นรายข้อ พบว่า ยังมีพฤติกรรมบางข้อที่ครูควรมีการบูรและเป็นพิเศษ พฤติกรรมของนักเรียนในด้านที่นักเรียนควรมีระดับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยมาก เพราะเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเป็นอย่างยิ่งแต่ยังมีการปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร จึงส่งผลให้ในพฤติกรรมดังกล่าวของนักเรียนมีระดับความมีระเบียบวินัยระดับดีไปจนถึงดีมาก ได้แก่ นักเรียนไม่พูดคุยเสียงดังในขณะรอเริ่มต้นบทเรียน และนักเรียนที่ทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด เมื่อส่งงานแล้ว จะใช้เวลาที่เหลือโดยอิสระ เช่น การเลือกช่านหนังสือที่ตนเองชอบ โดยไม่ก่อความรำคาญให้กับห้องเรียน

ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติเด่นนักเรียนยังมีการปฏิบัติอยู่ ได้แก่ นักเรียนได้ลุกจากโต๊ะของตนเองแล้ววิ่งอย่างรวดเร็วเพื่อไปรับแบบฝึกหัดของวันก่อนซึ่งได้รับการตรวจสอบจากครูแล้ว นักเรียนวิ่งกลับที่นั่งของตนเองอย่างรวดเร็วเมื่อรับแบบฝึกหัดของวันก่อนที่ได้รับการตรวจสอบจากครูแล้ว นักเรียนหลายคนรับวิ่งไปหาครูพร้อมส่งเสียงแสดงความต้องการเพื่อขอเป็นผู้ช่วยในการแจกอุปกรณ์ประกอบการสอนให้แก่เพื่อนนักเรียน นักเรียนหันไปคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน นักเรียนจะบันทึกอย่างทึ้งไขขยะที่ครูกำลังถามคำถามเกี่ยวกับบทเรียน นักเรียนพูดรบเร้าเพื่อเสนอตัวขอตอบคำถามขณะที่ครู

กำลังตามนักเรียนคนอื่นๆ นักเรียนแบ่งกันตอบคำถามโดยไม่ยกมือเพื่อขออนุญาตครู่ก่อน นักเรียนจะเข้าไปถือมือใต้ของครูเมื่อต้องการความช่วยเหลือในรายบุคคล นักเรียนพูดคุยกันเดียงดังขณะทำงานรายบุคคล นักเรียนมีการปรึกษาหารือกันในเรื่องซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการทำงานของกลุ่มในขณะทำงาน ทำงานกลุ่ม นักเรียนที่ทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดจะพูดคุยเดียงดังหรือเล่นกับเพื่อนนักเรียนด้วยกันจนกว่าจะถึงเวลาที่กำหนดสิ้น

สาเหตุที่นักเรียนมีระเบียบวินัยในห้องคลาสไว้ไม่มากเท่าที่ควรอาจเกิดจาก

1. ครูยังขาดความรู้ความสามารถในการจัดการห้องเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายอย่างด้วยกัน เช่น การใช้การสื่อสารที่ดีเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน การสอนให้นักเรียนรู้จักกับกฎต่างของห้องเรียน เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากในหลักสูตรของการศึกษาคุณลักษณะเพื่อไปประกอบวิชาชีพครุยังไม่มีวิชาที่ว่าด้วยการจัดการห้องเรียน จึงทำให้ผู้ที่จบการศึกษาออกไปเป็นครูไม่มีความรู้ความสามารถในการจัดการห้องเรียน จึงทำหน้าที่เพียงแต่สอนหนังสือแต่ไม่ได้สอนให้เด็กเกิดวินัยในตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการใช้การสื่อสารที่ดีของครู ถ้าครูใช้คำสั่งถูกต้องและมีประสิทธิภาพก็จะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีขึ้นระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน ดังที่ จันนีย์ ศิลปวนิช (2538 : 112) กล่าวไว้ว่า ภายในห้องเรียนเมื่อนักเรียนเกิดสัมพันธภาพที่ดีกับครูจะส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดความอบอุ่นใจเมื่อยื่นในห้องเรียน และเมื่อนักเรียนเกิดความรักใคร่ในตัวครูผู้สอน การเรียนการสอนก็จะดำเนินไปด้วยดี ไม่มีปัญหาระเบียบวินัยและไม่มีปัญหาใดๆ ในการปกครองห้องเรียนของครู

2. วิธีการในการปกครองห้องเรียนของครู ห้องเรียนเป็นสถานที่ซึ่งมีความเหมาะสมในการที่จะปลูกฝังระเบียบวินัยให้แก่นักเรียน ครูเป็นผู้รับหน้าที่สำคัญนี้ ดังนี้การแสดงออกต่างๆ หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่ครูแสดงออกเป็นสิ่งสำคัญที่จะมีส่วนในการปลูกฝังระเบียบวินัยแก่นักเรียน ดังนี้ การกระทำต่างของครูในห้องเรียน เช่น บุคลิกภาพของครู การแสดงออกถึงภาระสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน และพฤติกรรมการสอนของครูส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญกับการปลูกฝังและซึมซับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนทั้งสิ้น ซึ่งพฤติกรรมบางอย่างที่นักเรียนแสดงออกซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น การริบในห้องเรียน การพูดคุยก่อนเริ่มทำการเรียนการสอน พฤติกรรมเหล่านี้ ครูต้องมีการแก้ไขตั้งแต่เริ่มต้นของการกล่าวให้นักเรียนได้ทราบถึงผลที่เกิดจากการปฏิบัติของนักเรียน หรือแสดงออกโดยการสื่อสารให้นักเรียนได้ทราบว่าครูไม่ต้องการให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้น โดยที่ครูต้องมีความคงเส้นคงวา มีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติและต้องปฏิบัติกับนักเรียนทุกคนเหมือนๆ กัน เมื่อครูมีการปฏิบัติเช่นนี้เป็นประจำนักเรียนจะเกิดการเคยชินและเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยโดยไม่รู้ตัว ดังที่ กินอฟท์ (Ginott, ที่มาใน Charles,

2543 : 47) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า การสร้างระบบที่นับวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนจะไม่เกิดผลในวันเดียว ระยะเวลากวินัยที่แท้จริงจะต้องอาศัยเวลาในการสะสม “ไปเรื่อยๆ” ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริงภายในส่วนถัดของหัวใจนักเรียน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

จากการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการฟัง การพูด และการสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน ของนักเรียนประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า ประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สาหร่ายพหุคูณ (R) เท่ากับ .235 และมีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ ร้อยละ 5 นั้นแสดงให้เห็นว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครูเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการห้องเรียนที่ดี มีส่วนในการสร้างให้เกิดระเบียบวินัยกับนักเรียนได้ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของอีเวอทลัน (Evertson, 2540 : 121) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสาร ของครูที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการห้องเรียน ไว้ว่า ยุทธวิธีในการสื่อสาร หรือสื่อความหมาย สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่สามารถใช้วิธีการอื่นๆ ในการแก้ไขได้ ทักษะการสื่อสารของครูที่มีต่อนักเรียนจะมีความสำคัญมาก บางครั้งครูสามารถแก้ปัญหาของนักเรียนได้โดยการตั้งใจฟังเพียงอย่างเดียวแล้วให้กำลังใจ ซึ่งแนวทางสำหรับการแก้ปัญหา เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้นครูจึงต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ครูต้องพยายามเข้าใจ ความรู้สึกของนักเรียน โดยการใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับคำกล่าวถ่วงกินอทต์ (Ginott อ้างถึงใน Charles, 2540 : 46) ซึ่งได้กล่าวเอาไว้ว่า การสื่อสารที่เหมาะสมของครู ซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารที่ไม่มีการกระทบกระแทก จะสร้างความรู้สึกที่ดีให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในห้องเรียน ครูเป็นผู้กำหนดทุกสิ่งทุกอย่างในห้องเรียน ดังนั้นการสื่อสารที่เหมาะสมสมของครูจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ในห้องเรียน 斯顿พลให้มีการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตามข้อกำหนดของห้องเรียน ไม่มีการต่อต้านหรือก้าวร้าว และนอกจากนั้นยังกล่าวไว้ว่า การสื่อสารของครูมีความเกี่ยวโยงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออก นั่นคือ พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในห้องเรียนจะขึ้นอยู่กับการสื่อสารของครู ถ้าครูสื่อสารแล้วสร้างให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่ดี (Socio – emotional atmosphere) ให้เกิดขึ้นในห้องเรียน ปัญหาระเบียบวินัยทางด้านพฤติกรรมของนักเรียนจะลดลงและถอย退化ไปในที่สุด

เมื่อแยกพิจารณาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน เป็นรายค้านพบว่า

3.1 การฟังที่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบว่าการฟังที่มีประสิทธิภาพของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประมาณศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นแสดงให้เห็นว่า การที่ครูใช้การฟังอย่างมีประสิทธิภาพกับนักเรียน ในห้องเรียนจะมีส่วนทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในด้านพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับค่าล่าwiększอง อีเวอทสัน (Evertson, 2540 : 121) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะการสื่อสารของครูที่มีต่อนักเรียนนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยนักเรียนซึ่งกำลังประสบปัญหาอยู่ ซึ่งบางครั้งครูสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆของนักเรียน ได้ โดยการตั้งใจฟังในสิ่งที่นักเรียนพูด แล้วให้กำลังใจหรือแนวทางการแก้ปัญหาที่นักเรียนสามารถเลือกไปใช้ได้ ดังนั้น ครูจึงต้องเป็นนักฟังที่ดีและพยายามเข้าใจความรู้สึก และความกังวลของนักเรียน เมื่อครูสามารถช่วยให้นักเรียนสามารถหาทางแก้ปัญหาต่างๆได้ จะทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่สร้างปัญหารวนกนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับค่าล่า__((์) ล่า__((์) กอร์ดอน (Gordon, อ้างถึงใน ประสาท อิศราภรีดา, 2538 : 56) ที่ได้กล่าวถึงการฟังของครูไว้ว่า ครูต้องรู้จักฟังเด็ก ครูจะต้องฟังอย่างใส่ใจ เพื่อใจความรู้สึกของเด็ก สรุปความในสิ่งที่เด็กพูดแล้วกล่าวเพื่อสะท้อนความรู้สึกของเด็ก ให้อย่างชัดเจน ซึ่งการที่ครูกล่าวเพื่อสะท้อนความรู้สึกของเด็กจะมีส่วนช่วยให้เด็กพูดเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเอง ออกมาได้มากขึ้น นักเรียนจะมีความรู้สึกว่าครูเข้าใจเขา แล้วทำให้เกิดความไว้วางใจในตัวครู และช่วยทำให้เด็กหานแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ได้ดีขึ้น และช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

3.2 การพูดที่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษา พบว่า การพูดที่มีประสิทธิภาพของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประมาณศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นแสดงให้เห็นว่า ภายในห้องเรียน ถ้าครูใช้การพูดที่มีประสิทธิภาพ มีส่วนที่จะส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องมากขึ้น โดยที่ครูจะต้องไม่ใช้วิธีการพูดที่เป็นคำแพง กับการสื่อสารที่เป็นอุปสรรคในการพูดรระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน อันได้แก่ การซู่ การประชด ประชัน การลั่งสอนตักเตือน ซึ่งล้วนแต่นี้จะทำให้นักเรียนคิดว่าครูมีอำนาจมากกว่าจะทำให้เกิดการต่อต้านขึ้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในห้องเรียน ครูจึงต้องหาวิธีการที่จะพูดกับนักเรียนแล้วทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีเพื่อลดการกระทำในพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ดังที่ แคนเตอร์ (Canter อ้างถึงใน Charles, 2543 : 71) ได้กล่าวถึง

ความสัมพันธ์ในการพูดของครูกับการแสดงออกถึงพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียน ให้ว่า เมื่อ นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกรุ๊ปด้วยการแก้ปัญหา โดยการพูดคุยแบบกลยุทธ์เพื่อ ช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงพฤติกรรมนั้น และครูต้องสร้างบรรยากาศของห้องเรียนให้เกิดความ ไว้วางใจ และการเคารพซึ่งกันและกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การสื่อสารของครูในด้านการพูดมีความ สัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในห้องเรียน ถ้าครูนำการสื่อสารในด้านการพูดที่ ดีมาใช้ในห้องเรียน ก็จะมีส่วนสำคัญในการลดความรู้สึกของนักเรียนว่ากำลังถูกกดขี่จากการ ซึ่งทำให้เกิดความหวาดกลัว ซึ่งจะทำให้นักเรียนลดการกระทำการที่ไม่ถูกต้อง ที่เป็นการต่อต้านครู

3.3 การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดของครู จากการศึกษาพบว่า การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดของครูมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประมาณศึกษาอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นแสดงว่า พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติในห้องเรียนซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสมในบางครั้งสามารถแก้ไขได้โดยการใช้ภาษาท่าทาง ครูอาจจะไม่ต้องใช้วิจัยการกับปัญหา พฤติกรรมของนักเรียนด้วยการรู้ การคุ้ม การว่ากล่าว เสนอไป แต่สามารถใช้การแสดงออกทางกาย ของครูในการแก้ไขได้ เช่น การเดินเข้าไปใกล้ การใช้สายตา การแสดงสีหน้าท่าทางของครู ซึ่ง สอดคล้องกับคำกล่าวของ สโวว์เรนซ์ (Lawrence, 2545 : 60) กล่าวว่า ปัจจัยที่เกิดจากตัวครูที่สามารถ ทำให้เด็กเห็นคุณค่าในตนเอง และราบรื่นแก่เด็กพิการของตน คือการสื่อสารโดยไม่ใช้ภาษาซึ่งเป็น การสื่อสารที่สามารถสื่อได้ถึง 3 มิติ คือ การแสดงออกถึงความชอบหรือไม่ชอบ การแสดงออกถึง ความรู้สึกเมื่อส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วม และการแสดงความรู้สึกที่เหนือกว่าหรือตื้อยกเว้า ต่อผู้อื่น เด็ก จะมีความรู้สึกໄວ่ต่อการแสดงออกของคนอื่นที่สื่อออกมาโดยไม่ใช้ภาษา และคำกล่าวของรีดล์ และ วัตเทนเบริร์ก (Redl and Wattenberg อ้างถึงใน Charles, 2543 : 12) ที่ได้กล่าวไว้โดยสรุปใจความ สำคัญได้ว่า เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเกิดขึ้น ครูสามารถแก้ไขได้โดยการส่งสัญญาณให้ เด็กทราบว่าครูเห็นเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นและครูไม่ยอมรับในพฤติกรรมนั้น และถ้าขึ้นไม่สามารถที่จะ เปลี่ยนพฤติกรรมนั้นได้ ครูต้องเดินเข้าไปใกล้นักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้ว่าครูเห็นและมีความตระหนัก ในพฤติกรรมของนักเรียนที่กำลังเกิดขึ้น และต้องการให้นักเรียนปรับปรุงพฤติกรรมนั้น หรือครูอาจจะ สามัคสิที่ด่วนนักเรียนเบาๆเพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีให้เกิดกับนักเรียน การกระทำเหล่านี้จะเป็นการให้ โอกาสสนับสนุนในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ไม่เป็นการทำโทษ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเป็นผู้ที่มี ระเบียบวินัยสามารถปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนที่วางไว้ได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การใช้การสื่อสารที่ไม่ ใช้คำพูดของครูจะเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถสร้างให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยได้ โดยครูต้องใช้อ่าย สมำเสมอและไม่เดือกดปฏิบัติเชิงพากับนักเรียนบางคนเท่านั้น

อย่างไรก็ตามการที่ประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูทั้ง 3 ด้าน ขันได้แก่ การฟัง การพูด และการสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูดของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .235 และมีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ ประมาณร้อยละ 5 นั่นแสดงให้เห็นว่ายังมีตัวแปรอื่นๆอีกมากที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา เช่น การใช้กฎ และกระบวนการของห้องเรียน ตามแนวคิดของเดวิน และเบอร์เดน และการจัดบรรยายการศึกษาในห้องเรียน ตามทฤษฎีของคุนิน ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่ปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีต่างๆให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ซึ่งการสื่อสารของครูที่นำมาใช้ในห้องเรียนก็เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลอย่างยิ่ง กับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก ถ้าครูต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมอย่างไรครูต้องเป็นตัวอย่างให้เคียงบูรณาการ และนอกจากนั้นครูต้องใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ เกิดความอบอุ่นใจเมื่ออยู่ในห้องเรียน เกิดความรักในตัวผู้สอน เมื่อความรู้สึกนี้เกิดขึ้นกับนักเรียนจะทำให้นักเรียนมีความเต็มใจในการที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ปฏิวัติโดยไม่คิดว่าเป็นการถูกบังคับ โดยครูซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าในห้องเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้

สำหรับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้ หากต้องการให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก จึงควรพิจารณาทำการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ นาไปใช้กับนักเรียน ทั้งในด้านการฟัง ครูผู้ปักกรองจะต้องฝึกหัดการเป็นผู้ฟังที่ดี ต้องให้นักเรียนได้ฟังครุ เรื่องที่อยากรู้ โดยต้องไม่คิดว่าเป็นเรื่องไร้สาระ ไม่มีเวลาที่จะฟัง ค่อยฟังวันหลัง เพราะก่อนที่จะได้ฟัง ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนอาจหนักงาน ไม่สามารถแก้ไขได้ การฟังที่ดีของครูหรือผู้ปักกรองซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฟัง และคิดหารือวิธีการในการแก้ปัญหาของตนเองที่เกิดขึ้น เป็นการฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ในด้านการพูด ครูหรือผู้ปักกรองต้องพูดกับนักเรียนให้เข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะให้เข้าใจอย่างแท้จริง ต้องเน้นใจว่าทั้งสองฝ่ายเข้าใจตรงกัน และในการพูดกับนักเรียนครูต้องไม่คิดว่าตนเองมีอำนาจที่สุดในห้องเรียนสามารถจะทำอย่างไรก็ได้ การกระทำแบบนี้จะทำให้เกิดการต่อต้านจากนักเรียน หรือจะทำให้นักเรียนปฏิบัติตามเมื่อยื้อกับครูเท่านั้น ไม่สร้างหรือปลูกฝังวินัยใน

ตนเองให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ครูจึงจำเป็นต้องรู้สึกถึงความมีศักดิ์ศรีของนักเรียน ในบางครั้งครูต้องไม่พูดให้นักเรียนรู้สึกอับอายเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อน เพราะการกระทำเหล่านี้จะลดความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ส่งผลให้กระทำในพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องตามมา ในด้านการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด ครูควรนำไปใช้เพื่อเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักความคุ้มค่าของ และรู้ตัวอยู่เสมอว่ากำลังทำอะไรอยู่ สิ่งเหล่านี้จะมีส่วนในการฝึกให้เกิดพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ซึ่งการนำไปใช้อาจไม่เฉพาะแต่ในโรงเรียนเท่านั้น แต่ในบ้านก็สามารถที่จะนำไปใช้ได้ ซึ่งอาจจะให้ได้ผลที่สมบูรณ์ควรนำไปปฏิบัติร่วมกับการจัดการห้องเรียนในรูปแบบอื่นด้วย

1.2 การปฏิบัติที่เกี่ยวกับการใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครู จากผลการวิจัยด้านที่ยังไม่ค่อยมีการปฏิบัติควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามกันนี้ ได้แก่ การฟังที่ดี โดยจะมีการสอบถามถึงความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อเหตุการณ์นักเรียนพบ การพูดเพื่อบอกให้นักเรียนรู้ถึงความรู้สึกของครูที่มีต่อพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ และลดพฤติกรรมที่ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน ได้แก่ การยุ่ง การอุกค้ำสั่ง การตั้งคำถามถึงพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ การวิเคราะห์วิจารณ์ร่องส่วนตัว หรือลักษณะต่างๆ ของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ส่งผลต่อการสร้างพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการท่าวิจัยในครั้งต่อไป

การท่าวิจัยในครั้งต่อไปมีแนวทางที่จะเสนอแนะดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบหรือวิธีการในการจัดการห้องเรียนในลักษณะอื่นๆ โดยนำมาใช้ร่วมกันในการวิจัย

2.2 ควรทำการวิจัยในเรื่องนี้โดยการเปลี่ยนรูปแบบของการวิจัย โดยทางใช้การท่าวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนที่ใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการจัดการห้องเรียน กับโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้